

Societat

SALUT

Infermeres en una UCI de l'Hospital de Sant Pau de Barcelona durant la pandèmia. PERE VIRGILI

Girona i Tarragona encapçalen el dèficit d'infermeres

Catalunya és la vuitena comunitat amb la ràtio infermera-pacient més baixa de l'Estat

GEMMA GARRIDO GRANGER
BARCELONA

El sistema sanitari s'ha nodrit com mai d'infermeres en els últims dos anys per fer front a l'emergència del coronavirus, però l'auge de contractacions ha buidat les bosses de l'atur sense resoldre un problema ja endèmic. Falten infermeres a totes les comunitats autònomes. Segons l'últim informe del Consell General de Col·legis Oficials d'Infermeria, Espanya necessitaria 95.000 professionals només per remuntar la ràtio (actualment de 625 infermeres per cada 100.000 habitants) i arribar a la mitjana de la Unió Europea (827). I Catalunya, on es preveu que es jubilin entre 6.000 i 8.000 infermeres en cinc anys, no és una excepció: n'hauria d'incorporar almenys 13.000. Les conclusions també indiquen que Girona i Tarragona registren la ràtio d'infermera-pacient més baixa del país. Al conjunt de

Ratio d'infermeres per cada 100.000 habitants

Comparativa de les comunitats autònomes amb les mitjanes espanyola i europea

■ Menys que la mitjana d'Espanya ■ Més que la mitjana d'Espanya ■ Més que la mitjana de la UE

Font: Consejo General de Enfermería / Gràfic: Eduard Forroll Isanda

l'Estat, només Navarra se salva d'un dèficit que s'acarnissa especialment amb Múrcia, Galícia i Andalusia.

El conjunt de Catalunya aconseguix superar la ràtio estatal amb 653 infermeres per cada 100.000 habitants, tot i que amb prou feines. Segons el rànquing elaborat per l'organització que aglutina tots els col·legis professionals d'infermeria de l'Estat, Catalunya és el vuitè territori de l'Estat amb la pitjor ràtio d'infermeres. Les comarques gironines (492) i Tarragona (524) són les demarcacions que registren la taxa més baixa. En canvi, i tot i que Lleida (568) i Barcelona (699) també pateixen la falta estructural d'infermeres, en aquest informe aconseguixen retallar distàncies respecte a la resta de països europeus.

La directora de coneixement i desenvolupament professional del Col·legi Oficial d'Infermeres i Infermers de Barcelona (COIB), Gloria Jodar, explica que les conclusions de l'informe "confirmen una reali-

**INTERNEN
UN MENOR PEL
CRIM DEL BINGO**

Un jutge de menors va decretar ahir l'internament d'un menor detingut per l'assassinat a trets d'una empleada d'un Bingo de Tortosa. Una altra detinguda declararà demà, tres han quedat en llibertat i un cinquè va fugir.

**NOU
DETINGUTS PER
UN SEGREST**

Els Mossos d'Esquadra van desplegar ahir a l'àrea metropolitana un macrooperatiu amb 200 agents, que va acabar amb nou membres d'una banda criminal detinguts per un segrest i diversos robatoris violents.

tat que fa molt de temps que es denuncia des de Catalunya". "Falten infermeres. Ara bé, fixar-nos únicament en una ràtio proporciona conclusions esbiaixades perquè la salut d'un país no només depèn de les mans que hi ha disponibles, sinó de com s'organitzen i com s'adapten les plantilles a la seva realitat", afirma. Es refereix a les necessitats de la població i a determinants de salut com les condicions socioeconòmiques o la distribució de la població. "Potser no cal tenir la mateixa ràtio a la ciutat de Barcelona, amb molta població però amb més accessibilitat als serveis sanitaris, que a l'Alt Pirineu, on cal assegurar els desplaçaments i tenir en compte que la població està més envellida i es concentren serveis", planteja.

Greus desigualtats territorials

La taxa infermera-pacient ha augmentat més d'un punt respecte a l'any 2018, quan se situava entorn del 5,6 però, segons Jodar, aquest "petit increment de la ràtio global és molt puntual" i respon en bona part a la col·legiació de noves infermeres acabades de graduar i a l'augment de contractacions per la pandèmia. "I hem de pensar que ara es començaran a jubilar les professionals nascudes als anys 60", alerta. L'estudi també subratlla que el dèficit estructural és "alarmant" a la majoria de territoris, "cosa que posa en risc la seguretat dels pacients perquè les professionals han d'atendre el doble o el triple de persones del que recomanen les autoritats", alerta el president del Consell, Florentino Pérez Raya.

La falta de mans d'infermeres és desigual en funció del territori i de la seva població i Pérez Raya creu que aquestes diferències "trenquen" el principi d'equitat d'accés al dret a la salut i al sistema sanitari. Múrcia n'és la prova: té la meitat de professionals que Navarra –l'únic territori amb superàvit– i només mig miler d'habitants menys. "És impossible que es pugui oferir la mateixa atenció", denuncia el president del Consell, que calcula que Múrcia necessitaria unes 5.000 incorporacions. "Però comparar-se amb Navarra és complex: és un territori petit, amb molts serveis concentrats i on hi ha un nivell socioeconòmic més alt", matisa Jodar. Galícia, amb una gran ruralitat, centrifugació de serveis sanitaris i una població envellida, és la segona comunitat amb pitjors dades i la que té més contrastos entre províncies.

L'informe situa l'Estat en la vint-i-dosena posició a la UE pel que fa a la ràtio d'infermeres, només per sobre d'Eslovàquia, Itàlia, Hongria, Bulgària, Grècia i Letònia. De fet, assenyala que, encara que assolís una ràtio equiparable a la mitjana europea, quedaria lluny de països com Bèlgica (amb 1.820 infermeres per cada 100.000 habitants). Ara bé, cal tenir en compte els diversos models sanitaris i polítiques de recursos i de categories professionals. ■

La mascareta al transport públic té els dies comptats

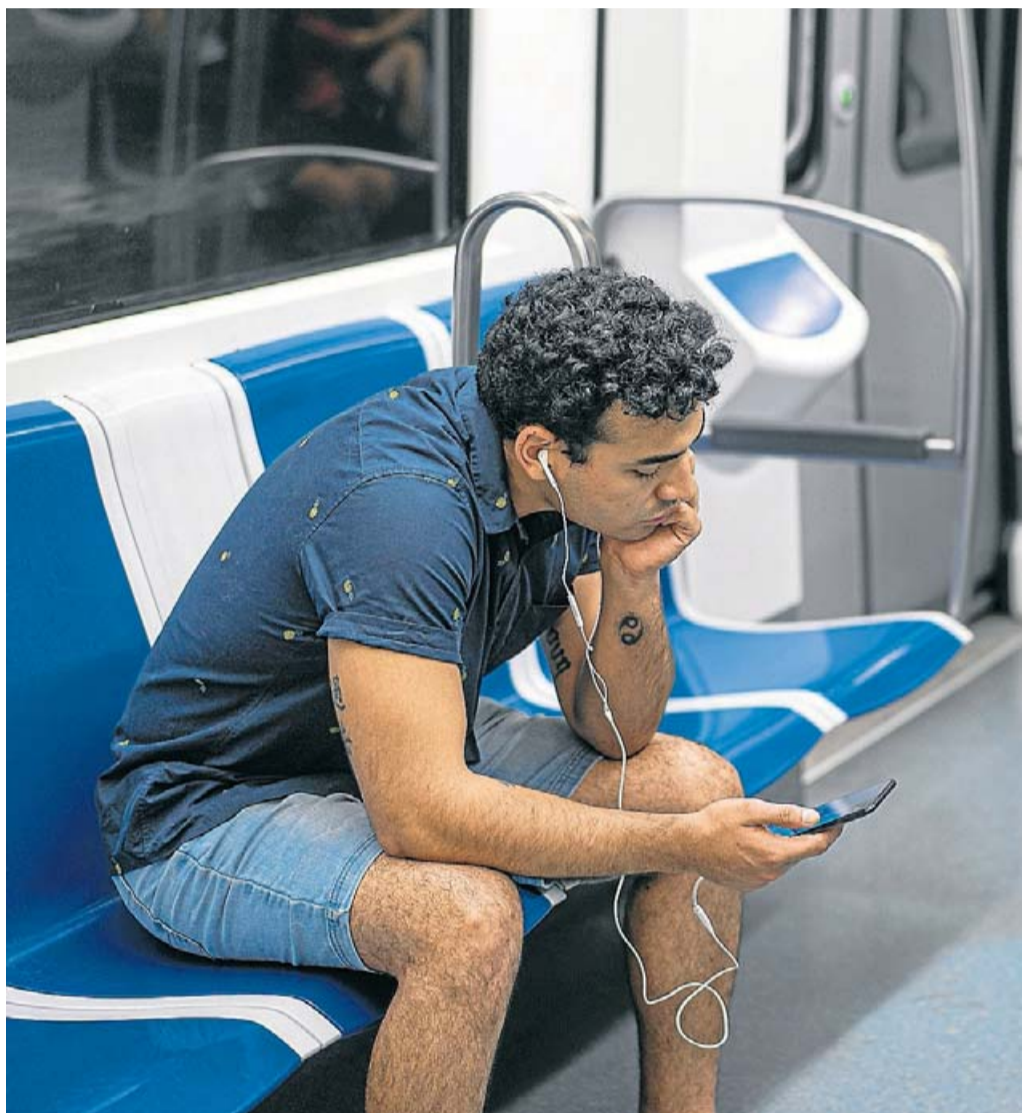
Sanitat estudia amb les comunitats fer-la recomanable però no obligatòria

G.G.G.
BARCELONA

És cada vegada més difícil veure'n de posades al metro o l'autobús, però serà els pròxims dies quan, oficialment, les mascaretes deixaran de ser obligatòria al transport públic. El ministeri de Sanitat i les comunitats autònomes es reuniran aquesta setmana per posar data a la fi d'aquesta mesura, de la qual molts països ja han prescindit. En principi, el decret que fixa l'ús obligatori de la mascareta en aquests espais podria modificar-se i reduir-se a una recomanació, dirigida sobretot a aquelles persones més vulnerables com la gent gran i amb malalties greus, i sempre que la situació epidemiològica no obligui a recuperar-la. Les autoritats sanitàries primer plantejaran el canvi avui al Consell Interterritorial de Salut i demà a la Comissió de Salut Pública, segons va avançar ahir *La Vanguardia*. Quedarien fora del canvi els centres sanitaris –com els hospitals– i les residències, on es preveu que la mesura es mantingui *sine die*.

La portaveu del Govern, Patrícia Plaja, va demanar ahir al govern espanyol que l'ús de la mascareta al transport públic sigui una recomanació i no una obligació. "Té poc sentit una prohibició que no es pot complir", defensava després de la reunió del consell executiu. El conseller de Salut, Josep Maria Argimon, ja havia apostat per reconvertir l'obligació en una "recomanació" amb aquest mateix argument: va dir que "tenir un decret que obliga a fer una cosa que no es fa durant mesos no és bo" de cara al previsible augment de contagis de la tador, quan aquesta eina podria tornar a ser imprescindible. També la presidenta de Transports Metropolitans de Barcelona (TMB), Laia Bonet, demanava als responsables polítics claredat amb el futur de la mascareta: "A nosaltres ens preocupa l'incompliment de la mesura i, a hores d'ara, és obligatori portar la mascareta dins el transport públic".

A Europa, la majoria de països han eliminat l'obligatorietat de la mascareta als metros i autobusos. A part d'Espanya, només Itàlia, Alemanya i Grècia la mantenen. I, de fet, fa setmanes que diverses autoritats sanitàries han advocat per prescindir-ne a tot l'Estat, però de moment la ministra de Sanitat, Carolina Darias, ha negat que aquesta proposta s'hagi traslladat a la ponència d'alertes o que estigui a l'ordre del dia del Consell Interterrito-

Un usuari sense mascareta dins d'un comboi del metro de Barcelona, on encara és obligatòria, en una imatge recent.

PAU DE LA CALLE

rial de Sanitat o de la Comissió de Salut Pública. Amb tot, el mateix director del Centre de Coordinació d'Alertes i Emergències Sanitàries, Fernando Simón, admetia que amb una incidència com l'actual –a Espanya es registren uns 130 casos de covid per cada 100.000 habitants– "no sembla gaire lògic fer servir les mascaretes des del punt de vista tècnic", sobretot tenint en compte que la població ja ha recuperat la normalitat i des de fa mesos s'exposa contínuament a entorns amb aglomeracions sense portar-la. "En altres països ho han fet i no ha passat res", va assenyalar.

Un context positiu

L'epidemiòleg de l'Hospital Clínic Antoni Trilla coincideix amb Simón. "La mascareta ha demostrat ser una eina efectiva per minimitzar el risc de contagi en espais tancats i on es produeixen aglomeracions, com pot passar al metro en hora punta. Ara bé, ara la seva efectivitat és més baixa del que es podria esperar i es donen les condicions perquè deixi de ser obligatòria:

ja no es compleix el principal principi de salut pública, que és que si la gent no segueix la mesura o ja no es pot reforçar el seu ús no té gaire sentit mantenir-la", afirma. L'expert subratlla que la situació epidemiològica és positiva: el virus circula poc i hi ha una afectació molt baixa en el sistema sanitari. A més, diu que és "incoherent" que la resta d'entorns amb aglomeracions, com ara concerts, festes, o fins i tot les escoles, ja hagin prescindit de la mascareta i al transport es mantingui.

Trilla suggereix als grups de risc (gent gran o malalts greus) que la portin en aquests entorns per minimitzar riscos i avisa que és una mesura "recuperable" en cas que al novembre o al desembre augmentin els casos de covid o de la grip. On sí que es preveu que es mantingui la mascareta, almenys fins passada la primavera, és als centres sanitaris, ja que es redueix el risc de transmetre qualsevol virus respiratori entre les plantilles i els usuaris. ■